

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Психоонкологија и палијативно збрињавање - виши курс
Наставник или наставници: проф. др Тамара Кликовац
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:-
Циљ предмета - Упознавање студената са теоријским, истраживачким и практичним аспектима у свету развијене посебне области примењене Здравствене психологије – психоонкологије и мултидисциплинарне области палијативног збрињавања - Имајући у виду да од различитих малигних болести оболевају бебе, деца, адолесценти, млади и одрасли, стари људи указивање на развојне аспекте суочавања са болешћу и последицама је такође један од циљева. - Стицање знања о филозофији и мултидисциплинарној пракси палијативног збрињавања уз сагледавање психолошких аспеката болести, лечења а посебно терминалних фаза болести. -
Исход предмета Продубљивање специфичне теме унутар области психоонкологије и палијативног збрињавања према интересовању студената Сагледавање могућности истраживања у области психоонкологије и палијативног збрињавања и креирање истраживачког нацрта
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Психоонкологија и педијатријска психоонкологија у контексту савремене Здравствене психологије. Биопсихосоцијални аспекти сагледавања оболеле особе и модели болести и лечења. Светски и европски стандарди у психолошком, психотерапијском/психосоцијалном и истраживачком приступу онколошким пацијентима и њиховим породицама у односу на фазе болести и лечења. Малигна болест - стрес, траума и/или животна криза. Психолошке реакције на тешку соматску болест и инвазивне медицинске процедуре (дистрес, анксиозност, депресивност, поремећаји прилагођавања, ПТСД, поремећај доживљаја телесне шеме). Интервенције и психотерапијски модалитети – стандарди добре праксе. Педијатријска психоонкологија - предмет проучавања, контекст, фазе онколошког лечења. Оболело дете/адолесцент у породичном систему – стандарди психолошке процене оболелог детета, адолесцента и породице. Развојни контекст пружања психолошке подршке и психотерапијске подршке оболелом детету/адолесценту и породици. Неуропсихоонкологија – процена и превенција дугорочних секвела тумора ЦНС-а (неурокогнитивне процене оштећења и неурокогнитивна стимулација као мера превенције заостајања у интелектуалном функционисању након завршеног комбинованог онколошког лечења). Палијативно збрињавање одраслих и деце – филозофија палијативног збрињавања и историјат приступа. Место и посао психолога у мултидисциплинарном тиму. Разговори са пацијентима у терминалној фази и члановима породице. Упознавање са концептом туговања и интервенцијама / саветовање/ психотерапијски рад (појединац-породица) у процесу туговања. <i>Практична настава</i> Гостовање колега из праксе и из различитих здравствених институција и удружења пацијената или одлазак у изабрану здравствену институцију у којој се колеге баве психоонкологијом и/или палијативним збрињавањем.
Препоручена литература ПСИХОНКОЛОГИЈА ОДРАСЛИ Holland, J.C., Breitbart, W., Butow, P. (2015). Psycho-Oncology 3rd ed.Oxford: Oxford University Press. Cordella, M., Poiani, A. (2014). Behavioural Oncology – psychological, communicative and social dimensions. Springer. Goerling, U., et al. (2014). Psycho-Oncology. Springer. Holland, J.C. (2002). History of psycho-oncology: overcoming attitudinal and conceptual barriers. <i>Psychosom Med</i>, 64:206-221.

- Grassi, L., Riba, M. (2012). Clinical Psycho-oncology – an international perspective. UK:Wiley.
- Grassi, L., Travado, L. (2008). The role of psycho-social oncology in cancer care.In: Responding to the challenge of cancer in Europe. Ljubljana: Institute of public health. Republic of Slovenia.
- Gregurek, R., Braš, M. (2008). Psiho-onkologija. Osijek:Grafika.
- Quick References for Adult Oncology Clinicians: The Psychiatric and Psychological Dimensions of Adult Cancer Symptom Management (2006). USA: American Cancer Society.
- Watson, M., Kissane, D. (2011). Handbook of Psychotherapy in Cancer Care. LTD UK: Wiley.
- Klikovac, T., Đurdjević, A. (2010). Psychological aspects of the cancer patients` education: Thoughts, feelings, behaviour and body reactions of patients faced with diagnosis of cancer. *Journal of BUON*, 15(1), 153-156.
- Klikovac, T., Andrijić, M. (2014). Psiho-onkologija. U: Džodić, R., Nešković-Konstantinović, Z., Gudurić, B. *Rak dojke* (279-281).Zavod za udžbenike, Kuća znanja.
- Klikovac, T. (2014). Psihološka podrška i psiho-socijalna pomoć ženama obolelim od karcinoma dojke. Psihološka istraživanja 17(1):57-75.
- Klikovac, T. (2014). Psiho-socijalne dimenzije karcinoma dojke. Anali kancerološke sekcije Srpskog lekarskog društva, 1(1):19-39.
- Klikovac, T. (2015). The first Telephone Line for the Psychological Support to Oncological Patients and their Family Members in Serbia. *Srp Arh Celok Lek*, 143(11-12):726-730.
- Klikovac,T.,et al. Bilteni Republičke stručne komisije za podršku pacijentima. El.dokument (<http://www.zdravlje.gov.rs/showpage.php?id=357>). 2015/2016.
- Кликовац, Т. Процена дистреса онколошких пацијената након завршетка лечења = Assesment of distress among oncology patients after the completion of the treatment. *Теме : часопис за друштвену теорију и праксу*, ISSN 0353-7919, 2019, год. 43, бр. 2, стр. 327-35
- K, T. Partnersko nasilje nad ženama obolelim od malignih bolesti. *Temida : časopis o viktimizaciji, ljudskim pravima i rodu*, ISSN 1450-6637, 2016, god. 22, br. 2, str. 209-22
- Pop, F., Postolica, R., Lupau, C., Degi, C.L. (2016). Clinical practice guide in Psycho-oncology. *Cognition, Brain, Behaviour. An interdisciplinary journal*, 4, 283-308.**
- Albreht, T., Martin-Moreno, Jose., Jelenc, M., Gorgojo, L., Harris, M. (2015). **European Guide for Quality National Cancer Control Programmes. National Institutre of Public Health:Ljubljana.**
- Holland, J.C., Golant, M., Greenberg, D. (2015). Psycho-Oncology - a quick reference on the psychosocial dimensions of cancer symptom management. Oxford: Oxford University Press.
- ПЕДИЈАТРИЈСКА ПСИХООНКОЛОГИЈА**
- Abrams, A.N., Muriel, A.C., Wiener, L., (ed). (2016).Pediatric Psychosocial Oncology-textbook for multidisciplinary care.Springer,
- Mucci, G., Torno, L. (2015). Handbook of long term care of the childhood survivors. Springer.
- Kreitler, S., Ben-Arush, M., Martin , A. (ed). (2012). Pediatric Psychooncology – psychosocial aspects and clinical interventions.2nd ed. John &Wiley Sons.
- Klikovac T. Pedijatrijska pshoonkologija. Data status, Beograd, 2018.
- Quick References for Pediatric Oncology Clinicians: The Psychiatric and Psychological Dimensions of Pediatric Cancer Symptom Management (2009). USA :American Cancer Society.
- Klikovac, T. (2014). Psihosocijalna, multidisciplinarna i edukativna podrška roditeljima dece i adolescenata tokom lečenja na odeljenjima pedijatrijskih hematookologija u Srbiji. *Psihijatrija danas*, 46(2):139-153.
- Klikovac, T. (2014). Psihološke radionice za decu i adolescente koji su oboleli od malignih bolesti – model psihološke podrške tokom hospitalizacije i lečenja. *Psihološka istraživanja*, 17 (2):207-224.
- Bokun, J., Klikovac, T., Nikitović, M., Vujić, D. (2011). The role of psychologist in paediatric oncology team. *Journal of BUON*, 16(3):561-564.
- K, T. Neurokognitivne posledice lečenja tumora mozga na dečijem i adolescentnom uzrastu i mogućnosti neurokognitivne rehabilitacije sa prikazom slučaja. *Engrami : časopis za kliničku psihijatriju, psihologiju i granične discipline*, 2017, god. 39, br. 1, str. 53-68.
- ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ ОДРАСЛИ**
- Cochinow, H.M., Breitbart, W. (2000). Handbook of Psychiatry in Palliative Medicine. Oxford University Press.
- Klikovac, T. (2010). Kompleksna patnja vezana za terminalnu fazu bolesti, smrt i tugovanje.*Psihološka istraživanja*, 13(2):261-271.
- Klikovac, T. (2017). Porodična terapija fokusirana na tugovanje – terapija izbora u oblasti palijativnog zbrinjavanja.*Psihološka istraživanja*, 20(2):319-341.
- ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ ДЕЦА И АДОЛЕСЦЕНТИ**
- Rand, T, Klikovac, T. Psychological Care and Distress. Y: Downing, J. (ur.). *Children's palliative care : an*

<i>international case-based manual</i> . Cham, Switzerland: Springer. 2020, str. 145-156. Hain, D.R., Jassal, S.S. (2010). <i>Pediatric Palliative Medicine</i> . Oxford: Oxford University Press. Klikovac, T., Steinhorn, D. (2017). Developing paediatric palliative care in Serbia: parent`s point of view. <i>E Journal of PC</i> , 24(4):186-190. Brown, E., Warr, B. (2007). <i>Supporting the child and the family in Pediatric palliative care</i> . Jessica Kingsley Publisher. Knapp, C., Madden, V., Kerry, S.F. (2012). <i>Pediatric palliative care- global perspectives</i> . Springer.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 75	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, дискусије приказа случајева, рад у малим групама, дискусија литературе, едукативни материјали (филмови, прикази случајева) , гостовања представника различитих удружења пацијената и колега који се баве здравственом психологијом или одлазак у изабрану здравствену институцију		
Оцена знања (максимални број поена 100) Семинарски рад, презентација пројекта		
Начин провере знања могу бити различити : (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....		
*максимална дужна 1 страница А4 формата		